

Sygn. akt I ACa 364/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Kowacz-Braun
Sędziowie:	SSA Robert Jurga SSA Grzegorz Krężolek (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Paulina Klaja

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2019 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa J. M. (1)

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w K.

o przyjęcie w poczet członków Spółdzielni i zawarcie umowy

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 19 grudnia 2017 r. sygn. akt I C 780/17

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Robert Jurga SSA Anna Kowacz-Braun SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt : I ACa364 / 18

UZASADNIENIE

W ostatecznie określonym zadaniu pozwu skierowanego przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) „ w K. , powódka J. M. (1) domagała się przyjęcia jej w poczet członków Spółdzielni oraz zawarcia z nią przez pozwana umowy o ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu.

W motywach żądania wskazała , że od 1982r zajmuje znajdujący się w zasobach strony pozwanej lokal mieszkalny przy ul (...). Na mieszkanie to dokonała nakładów w kwocie około 50 00 złotych , co powinno być uwzględnione przy

rozstrzygnięciu o jej żądaniu , poprzez zaliczenie na poczet wymaganego wkładu mieszkaniowego, któremu Spółdzielnia niesłusznie odmawia.

Twierdziła , iż jej żądania jest oparte na art. 221 §1 ustawy Prawo Spółdzielcze z 1982r , w warunkach gdy lokal ten objęła, przy aprobacie Spółdzielni , po tym , kiedy jej siostra A. R. (1) mieszkanie to opuściła.

Strona pozwana domagając się oddalenia powództwa oraz obciążenia J. M. (1) kosztami postępowania , w swoim stanowisku procesowym argumentowała , że powódce nie przysługuje zgłoszone roszczenie , a prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 31 marca 1987r , wydanym w sprawie o sygnaturze(...) , nakazano jej eksmisję z tego mieszkania. Rozstrzygnięcie to potwierdza , iż nie ma ona żadnego uprawnienia do jego zajmowania , podobnie jak członkowie jej rodziny , którzy wspólnie z nią nadal z niego korzystają , chociaż także wobec nich został przez Sąd Rejonowy w K. wydany wyrok eksmisyjny w sprawie (...).

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2017r Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 377 złotych , tytułem kosztów procesu.

Sąd I instancji ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

J. M. (1) za zgodą swojej kuzynki A. R. (1) od 1981r zajmowała wspólnie z nią lokal mieszkalny położony w K. przy ul. (...), pozostający w zasobach strony pozwanej - (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) , w K..

A. R. (1) do 1983r przysługiwało do tego mieszkania spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu. Wygasło ono po tym , kiedy siostra cioteczna powódki zrezygnowała z członkostwa w Spółdzielni, zostając wykreślona z grona jej członków uchwałą zarządu z dnia 25 kwietnia 1983r.

Powódka nadal zajmowała ten lokal , zwracając się parokrotnie do pozwanej o wyrażenie na to zgody z uwagi na swoją trudną sytuację materialną i rodzinną.

Stan taki trwał do 30 czerwca 1985r. W następstwie negatywnego rozpatrzenia kolejnego , tożsamego z poprzednimi , wniosku J. M. o umożliwienie korzystania z mieszkania, Spółdzielnia wyznaczyła jej ostateczny termin na jego opuszczenie do 30 listopada 1985r. Okazało się ono nieskuteczne , podobnie jak kolejne, określające termin opróżnienia mieszkania do 15 lutego 1986r

W konsekwencji strona pozwana wystąpiła przeciwko powódce na drogę sądową , domagając się jej eksmisji z lokalu. Wyrokiem Sądu Rejonowego w K.z dnia 31 marca 1987r w sprawie (...) , żądanie zostało uwzględnione , a rozstrzygnięcie to uzyskało walor prawomocności.

Wyrok ten nie został skierowany do egzekucji ,a J. M. (1) nadal zajmowała to mieszkanie wraz mężem B. M. i dziećmi , czyniąc na nie nakłady, wykonując niezbędne bieżące remonty . W ich ramach ,za zgodą Spółdzielni wymieniła okna a także instalację grzewczą .

Z dalszej części ustaleń wynika , że pismem z dnia 4 marca 2004r, doręczonym adresatce 18 marca tego roku, powódka wystąpiła do Spółdzielni o wyrażenie zgody na „ wykup mieszkania „ i przyjęcie w poczet członków. Odpowiadając na ten postulat strona pozwana wskazała , że taka możliwość istnieje, po wniesieniu wkładu budowlanego , którego wartość określi rzeczoznawca majątkowy. Równocześnie podała, iż przypuszczalna równowartości wkładu to kwota 35 – 40 tysięcy złotych.

Wniosek tej samej treści J. M. (1) ponowiła w piśmie z dnia 1 lutego 2005r, a w odpowiedzi Spółdzielnia wskazała , że taka możliwość nadal istnieje , w warunkach pokrycia wkładu budowlanego o równowartości 72, 70 % wartości rynkowej lokalu , który należy wnieść do dnia 10 marca 2005. Powódka tych warunków, podobnie jak i poprzednio określonych, nie wypełniła.

Wobec tego strona pozwana wezwała ją pismem z 24 sierpnia 2011r do opuszczenia mieszkania , na co korzystająca z niego nie zareagowała, natomiast w dniu 26 września tego roku , zadeklarowała gotowość wniesienia sumy odpowiadającej wkładowi budowlanemu związanemu z tym lokalem. Odpowiedzią na ten wniosek było stanowisko pozwanej z 2 lutego 2012r , iż obowiązujące przepisy takiej możliwości już nie przewidują.

Mieszkanie to nadal było zajmowane przez J. M. (1) wraz z synem Ł. i jego partnerką A. K..

Spółdzielnia wystąpiła na drogę sądową z żądaniem eksmisji osób ten lokal zajmujących , w oparciu o pozew z 5 kwietnia 2012r w sprawie (...) Sądu Rejonowego w K.. Został on odrzucony w stosunku do powódki z uwagi na prawomocne rozstrzygnięcie eksmisyjne z 31 marca 1987r, natomiast nakaz opuszczenia mieszkania został prawomocnie orzeczony wobec pozostałych osób korzystających z niego przy równoczesnym stwierdzeniu , iż żadnej z nich nie przysługuje uprawnienie do lokalu socjalnego.

Spółdzielnia ponownie wezwała powódkę do opuszczenia mieszkania przy ul. (...) w K. , czyniąc to pismem z dnia 3 lutego 2017r. Okazało się ono nieskuteczne.

Na podstawie tych ustaleń , oceniając żądanie powódki za nieuzasadnione , w ramach rozważań prawnych Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wskazał , że w sytuacji gdy ustalo , na skutek zrzeczenia się , członkostwo siostry ciotecznej powódki w pozwanej Spółdzielni , w jego dacie czyli 3 maja 1983r powstało na podstawie art. 221 §1 ustawy Prawo Spółdzielcze z 16 września 1982r , dla kręgu osób w tej normie wskazanego , roszczenie o przyjęcie w poczet członków i przydział lokalu z którego dotąd były członek korzystał.

Powołując się na zdefiniowany w tej ustawie zbiór takich uprawnień - rozszerzony przez art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r o spółdzielniach mieszkaniowych , Sąd Okręgowy wskazał , że powódka jako kuzynka , do osób bliskich byłego członka nie zaliczając się , takiego roszczenia , którego obecnie dochodzi , nie nabyła.

Po wtóre , nawet gdyby w drodze wykładni rozszerzającej do tych osób ją zaliczyć, to i tak nie mogła być uprawnioną do jego skutecznego sformułowania dlatego , że nie dopełniła wymagań aby je o ile powstało zachować . Wymaganiami tymi , po myśli wskazanego wyżej art. 221 ustawy w jego §3 ustawy obowiązującej od 1 stycznia 1983r , było złożenie deklaracji członkowskiej i wniosku o przydział lokalu , dokonane w terminie wymaganym przez statut strony pozwanej [wynoszący na podstawie jego §59 ust. 3 , 12 miesięcy od ustania członkostwa byłego członka]

Powódka winna była zadośćuczynić tym obowiązkom zatem w terminie rocznym od dnia 3 maja 1983r , kiedy decyzja o wykreśleniu A. R. (1) z rejestru członków strony pozwanej stała się ostateczna Zaniechanie po jej stronie w podjęciu tych czynności zdecydowało [nawet gdyby przyjąć , że po jej stronie istniało] o wygaśnięciu roszczenia.

W kontekście tej oceny Sąd Okręgowy zwrócił uwagę , że pierwszy wniosek w którym J. M. (1) postulowała przyjęcie w poczet członków strony pozwanej nosi datę 18 marca 2004r , a zatem został sformułowany po ponad dwudziestu latach po ustaniu członkostwa jej kuzynki.

Zauważył również że takie obowiązki dla zachowania uprawnień do lokalu po byłym członku wynikają z art. 11 ust. 1 oraz 15 ust. 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r o spółdzielniach mieszkaniowych.

Oceny roszczenia powódki jako niezasadnego , w ustalonych okolicznościach faktycznych , nie zmienia w jego ocenie fakt , że w korespondencji prowadzonej z powódką w okresie 2004 – 2005 w reakcji na jej wnioski o „ wykup „ lokalu i deklaracje wniesienia wkładu mieszkaniowego , pozwana Spółdzielnia deklarowała możliwość uwzględnienia żądań powódki na wskazanych przez siebie warunkach. Ówczesne stanowisko strony pozwanej nie może one być traktowane jako źródło jej zobowiązania wobec J. M. (1).

Tym bardziej , że w kolejnych kontaktach z nią związanych z lokalem przy ul. (...) , po wejściu w życie noweli czerwcowej z 2007r do ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych możliwość taka została wyłączona o czym powódka była informowana.

Konsekwencją tego było kolejne , datowane na 3 lutego 2017r , skierowane do powódki przez pozwaną wezwanie do opuszczenia mieszkania.

Ostatnią część rozważań prawnych Sąd I instancji poświęcił analizie argumentacji J. M. (1), opartej na stanowisku Sądu Najwyższego wyrażonym w judykacie z 10 stycznia 2014 , sygn. I CSK 673/13. Na jego podstawie powódka twierdziła , że jej uprawnienie do członkostwa w Spółdzielni i do lokalu , które były podstawą sformułowanego żądania ma charakter bezterminowy , wobec czego nie niweczy go nawet to , że nie dochowała terminu dokonania czynności zachowawczych , do czego Sąd Okręgowy nawiązał uznając , że jej roszczenie - o ile istniało - wygasło.

W konkluzji tej części oceny prawnej , Sąd I instancji stanął na stanowisku , że pogląd Sądu Najwyższego jest dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie doniosły dlatego , że został sformułowany na tle zupełnie innego [poprzedniego] stanu prawnego , ukształtowanego przez przepisy ustawy z 17 lutego 1961 o spółdzielniach i ich związkach. Ten akt prawny został w całości zastąpiony przez ustawę z dnia 16 września 1982 Prawo spółdzielcze , która w odróżnieniu od ustawy poprzedniej, przewidywał już termin, którego należało dochować aby zachować uprawnienia do lokalu po byłym członku spółdzielni.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 98 §1 kpc.

W apelacji od tego orzeczenia J. M. (1) , zaskarżając go w całości, domagała się wydania przez Sąd II instancji rozstrzygnięcia kasatoryjnego i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania

Środek odwoławczy został oparty na następujących zarzutach :

- naruszenia prawa procesowego , w sposób mający dla treści rozstrzygnięcia istotne znaczenie.

Zdaniem apelującej został on zrealizowany wobec tego , że Sąd I instancji rozpoznawał odwołanie od decyzji zarządu strony powabnej , której skarżąca miała nie otrzymać i w ramach postępowania rozpoznawczego nie zostało wyjaśnione jakie były tego przyczyny ,

- naruszenia prawa materialnego.

W ramach tego zarzutu J. M. (1) , nie określając jakie normy prawa materialnego zostały przez Sąd I instancji nietrafnie zinterpretowane lub zastosowane twierdziła , że jest on usprawiedliwiony dlatego , że :

a/ Sąd Okręgowy przyjął , iż nie była osobą bliską swojej siostry A. R. (1),

b/ nie uwzględnił , w ramach oceny zgłoszonego przez nią roszczenia , stanowiska Sądu Najwyższego zawartego w judykacie o sygnaturze I CSK 673/13 , mimo ,że wbrew stanowisku Sądu I instancji pogląd ten ma zastosowanie , w odniesieniu do możliwości nabycia prawa do członkostwa i lokalu spółdzielczego także do stanu prawnego obowiązującego po 1 stycznia 1983r

c/ uznał , że skarżąca zapoznała się z treścią decyzji zarządu strony pozwanej w sprawie przyjęcia w poczet jej członków ,

d/ ocenił , że apelująca nie poniosła żadnych strat majątkowych związanych z korzystaniem z lokalu mimo , że nakłady , które poczyniła na mieszkanie, to kwota około 50 000 złotych , wyższa aniżeli ta , wymagana jako wkład mieszkaniowy związany z nim,

e/ uznał , że wezwanie s trony pozwanej datowane na 2 lutego 2005r o wniesienie przez apelującą wkładu mieszkaniowego było zgodne z prawem mimo , że już wcześniej wkład ten został przez J. M. (1) wniesiony

W motywach postawionych zarzutów powódka powtórzyła argumentację prezentowaną już przed Sądem I instancji w sposób szczególny akcentując , że :

- ma przymiot osoby bliskiej wobec poprzedniego członka Spółdzielni (...) jako jej siostra. Nietrafne odmawianie jej tego statusu przez Sąd Okręgowy w warunkach , gdy za bliskie mogą być uznane także osoby obce wobec członka narusza art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

- wybiórczo podchodząc do inicjatywy dowodowej stron i preferując w tym zakresie pozwaną , Sąd I instancji nie uwzględnił , że już w 1983r skarżąca wniosła wkład mieszkaniowy związany z lokalem , który zajmuje. Jej zdaniem o takim wniesieniu świadczy to , że wkładu zrzekła się A. R. (1) , która zrezygnowała z członkostwa. Wobec tego strona przeciwna powinna ten wkład zaliczyć na rzecz nadal korzystającej wówczas z tego lokalu powódki , żądając od niej przedłożenia jedynie stosownego oświadczenia siostry o rezygnacji z roszczeń do tego wkładu i już wówczas, w 2005r , wpisać skarżącą do rejestru członków Spółdzielni.

- wada stanowiska prawnego Sądu I instancji wynika także stąd , że nie uwzględnił jej żądania mimo , iż jej uprawnienie do lokalu przy ul. (...) w K. ma charakter bezterminowy , a jak dotąd zarząd strony pozwanej nie wydał decyzji o przyjęciu apelującej w poczet członków , co powinien był, jej zdaniem , uczynić w warunkach , gdy w opisanej wyżej formie , wkład mieszkaniowy został przez nią wniesiony wcześniej.

Odpowiadając na apelację pozwana Spółdzielnia domagała się jej oddalenia jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia J. M. (1) kosztami postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację , Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy powódki nie jest uzasadniony i podlega oddaleniu.

W szczególności nie można podzielić żadnego z zarzutów na których opiera się jej konstrukcja.

Zarzut procesowy , zważywszy na to , w jaki sposób skarżącą motywuje go i w czym upatruje jego realizacji , jest niezrozumiały.

Oceniając żądanie powódki przyjęcia jej w poczet członków strony pozwanej i oraz zobowiązania Spółdzielni do zawarcia z nią umowy o ustanowienie lokatorskiego prawa do lokalu przy ul (...) w K., Sąd Okręgowy nie poddawał weryfikacji poprawności decyzji zarządu Spółdzielni.

Postępowanie dowodowe nie dawało podstawy do konstatacji , iż uchwała taka [której przedmiotem skarżącą w motywach apelacji nie wskazuje, chociaż jak można domniemać chodzi o uchwałę odmawiającą przyjęcia jej do grona członków pozwanej] została podjęta.

Niezasadność tak uzasadnianego zarzutu procesowego , przy braku innych argumentów, mających go wspierać z jednej, a z drugiej strony to , iż Sąd II instancji jest związany zarzutami tej natury powodują , że Sąd Apelacyjny aprobuje i przyjmuje za własne wnioski wynikające z przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy oceny zgromadzonych dowodów oraz oparte na nich ustalenia faktyczne.

Wymagają one uzupełnienia o fakty , które nie były pomiędzy stronami przedmiotem sporu , a mają one swoją podstawę w treści pism , które powódka kierowała do Spółdzielni 30 listopada 1982 i 29 marca 1983r oraz w oświadczeniu pełnomocnika procesowego strony pozwanej, złożonego na rozprawie apelacyjnej w dniu 28 lutego 2019r. Zgodnie z nimi :

- powódka wprowadziła się do mieszkania kuzynki po opuszczeniu domu rodzinnego

- zajmowała się opieką nad jej dziećmi w celach zarobkowych , aby zwiększyć sumę swoich dochodów,

- po bezskutecznym wezwaniu do opuszczenia przez powódkę lokalu przy ul. (...) , datowanego na 3 lutego 2017r, Spółdzielnia wystąpiła o egzekucyjne wykonanie orzeczenia eksmisyjnego z dnia 31 marca 1987r zapadłego w sprawie(...), Sądu Rejonowego w K.,

- podjęte czynności egzekucyjne , jak dotąd , okazały się nieskuteczne i J. M. (1) nadal zajmuje ten lokal.

Nie ma powódka również racji formułując zarzuty materialne.

Sposób ich uzasadnienia przekonuje , że czyni ona środkiem dla ich formułowania negację ustaleń poczynionych przez Sąd , w istocie nie krytykując ona sposobu zastosowania przezeń norm prawa materialnego , w tym w szczególności normy art. 221 §1 i 3 ustawy z dnia 16 września 1982 Prawo Spółdzielcze [DzU z 1982 Nr 30 poz. 210, w brzmieniu doniosłym dla rozstrzygnięcia] w oparciu o którą ocenił jej żądanie jako niezasadne.

Zauważając tę niedoskonałość konstrukcyjną środka odwoławczego i uznając , że także stosując prawo materialne, Sąd Okręgowy nie popełnił błędu , a rozstrzygnięcie oddalające żądanie J. M. (1) odpowiada prawu , Sąd Apelacyjny uznaje , że :

Z ustaleń dokonanych w sprawie wynika , że J. M. (1) zamieszkiwała w lokalu przy ul. (...) w K. w 1981 r po opuszczeniu domu rodzinnego i zajmowała się dziećmi A. R. (1) - która była jej kuzynką - przy czym czyniła to w celach zarobkowych.

Po rezygnacji siostry ciotecznej z członkostwa w pozwanej Spółdzielni , które pociągnęło za sobą wykreśleniem jej z grona członków, wywołującym skutek prawny z dniem 3 maja 1983r, powódka nadal zajmująca ten lokal , nie podjęła żadnych kroków zmierzających do zachowania uprawnień do niego, wywodzonych z uprawnień byłego członka , w szczególności nie złożyła, w wymaganym przez ówczesny statut (...) w K. terminie, od ustania członkostwa kuzynki , deklaracji członkowskiej oraz wniosku o przydział zajmowanego przez siebie mieszkania.

Z ustaleń tych wynika także , że prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K. w sprawie o sygnaturze (...) z dnia 31 marca 1987r , orzeczony został obowiązek opuszczenia przez powódkę tego lokalu.

Zatem Sądy obu instancji , rozstrzygające obecnie o żądaniu J. M. (1) były zwięzane treścią rozstrzygnięcia zawartego w jego sentencji . Tym nie mniej , pośrednio, orzeczenie to wskazywało , iż na datę jego prawomocności nie zostały potwierdzone po stronie obecnej powódki , żadne uprawnienia do tego lokalu , które mogłyby skutecznie przeciwstawić żądaniu jego wydania , które sformułowała Spółdzielnia, a które Sąd uznał za usprawiedliwione.

Powołując się na te ustalenia powiedzieć należy , iż powódka nie wykazała aby nabyła wobec pozwanej Spółdzielni roszczenie o przyjęcie w poczet jej członków i przydział lokalu po byłym członku [A. R. (1)] , dla którego podstawą była norma art. 221 §1 ustawy z dnia 16 września 1982 r [DzU z 1982 Nr 30 poz. 210] w brzmieniu pierwotnym , obowiązującym w dacie ustania członkostwa kuzynki powódki

Jak wynika z tego przepisu, warunki jego nabycia miały dwojaki charakter.

Podmiotowy albowiem mogły go nabyć tylko takie osoby , które z byłym członkiem mieszkały , równocześnie będąc jego małżonkiem , dzieckiem albo inną osobą bliską.

Warunki przedmiotowej dotyczyły wymagań , które należało spełnić w relacjach ze Spółdzielnią w której zasobach znajdował się lokal, aby roszczenie to zachować albowiem zaniechanie zrealizowania tych „ aktów staranności „ , w wyznaczonym przez ustawodawcę czasie , doprowadzało do jego wygaśnięcia.

Były to: złożenie deklaracji członkowskiej oraz wniosku o przydział lokalu, przy czym należało tego dokonać w terminie jaki określał statut spółdzielni [argument z §3 art. 221 ustawy.].

W rozstrzyganej sprawie nie było pomiędzy stronami sporne , że termin ten w statucie strony pozwanej został określony na dwanaście miesięcy od daty ustania członkostwa byłego członka.

W przypadku J. M. (1) nie dowiodła ona w postępowaniu spełnienia wskazanych wyżej warunków podmiotowych roszczenia.

Zważywszy na relacje z byłym członkiem dla której była siostrą cioteczną, warunek ten mógłby być uznany za spełniony gdyby dowiodła, że była dla A. R. (1) osoba bliską.

Ustawa z 16 września 1982 r nie definiowała tego pojęcia, pozostawiając jego wykładnię orzecznictwu sądowemu, które wykładając je prezentowało różne, bardziej restryktywne lub liberalne stanowisko w zależności od indywidualnych okoliczności rozstrzyganych spraw.

/por. powołane dla przykładu, stanowiące wyraz stanowiska restryktywnego orzeczeni SN z 29 września 2000, sygn. V CKN 95/00 i z dnia 8 lutego 2000, sygn. I CKN 402/98, oraz prezentujące bardziej liberalną interpretację, w ramach, której pojęcie bliskości jest identyfikowane z centrum spraw życiowych, którym dla potencjalnie uprawnionego jest, zajmowany wspólnie z [byłym] członkiem lokal, judykaty SN z 2 marca 1999, sygn. I CKN 1031/97 i z 14 listopada 1984, sygn.. II CR 413/84 - / wszystkie powołane za zbiorem Lex /

Okoliczności ustalone w rozpoznawanej sprawie dają dostateczną podstawę do przyjęcia, że nie można było uznać J. M. (1) za osobę bliską A. R. (1) w rozumieniu art. 221 §1 ustawy.

O tym, że ona sama nie uznawała naówczas siebie za nią, świadczy sposób jej postępowania w relacji ze Spółdzielnią, w związku z określeniem jej uprawnień do lokalu po byłym członku.

W tej korespondencji w okresie lat 1983- 1984, powódka zabiegała jedynie o aprobatę dla dalszego, chociaż czasowego pobytu w tym mieszkaniu, co motywowała swoją trudną sytuacją rodzinną i ekonomiczną. Nigdy nie powoływała się natomiast na swój przymiot osoby bliskiej wobec A. R. (1) i w związku z tym na materialno prawne uprawnienie do tego lokalu wynikające z tego stosunku.

Ten etap relacji pomiędzy stronami kończy prawomocne orzeczenie eksmisyjne o którym była wyżej mowa. W ten sposób zakończonym postępowaniu powódka nie wykazała swojego prawa do lokalu przy ul. (...).

Wszystko to co powiedziano do tej pory wyklucza, zdaniem Sądu II instancji, wnioszek aby powódka spełniała podmiotowe warunki powstania po jej stronie roszczenia, którego dochodzi w oparciu o przepisy prawa spółdzielczego obowiązującego począwszy od 1 stycznia 1983r.

Nawet jednak gdyby przyjąć, stosując liberalną wykładnię normy art. 221 §1 ustawy, że warunek ten został przez nią wypełniony, to uwzględnienie jej żądania jest wykluczone wobec tego, że nie dochowany został termin do dokonania czynności zachowawczych, które po myśli §3 art. 221 ustawy ubiegający się o przyznanie prawa do lokalu po byłym członku Spółdzielni musiał zrealizować aby roszczenie o członkostwo i przydział mieszkania zachować.

Sformułowanie tej jednostki redakcyjnej przepisu nie rodzi wątpliwości co do tego, że termin ten ma charakter terminu prekluzyjnego, a jego upływ powodował wygaśnięcie roszczenia.

Okoliczności ustalone w ocenianej sprawie przekonują, że termin ten nie został przez J. M. (1) zachowany, skoro po raz pierwszy o „wykup mieszkania”, i przyjęcie w poczet członków strony pozwanej wystąpiła w piśmie z 4 marca 2004r, doręczonym pozwanej w dwa tygodnie później. Formułując te żądania roszczenia takiego - wynikającego na wskazanej normy prawa Spółdzielczego nie miała, albowiem wygasło ono niemal dwadzieścia lat wcześniej, bo po upływie roku od daty wykreślenia A. R. (1) z rejestru członków tj. z dniem 4 maja 1984r

W tym kontekście powiedziec należy, że nie ma racji powódka, w odwołaniu się do judykatu Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2014r, sygn. I CSK 673/ 13, twierdząc, że jej roszczenie miało charakter bezterminowy i wobec tego nadal jest jego beneficjentką.

Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w ramach, którego powoływany pogląd został sformułowany, odnosiło się do zupełnie innego stanu faktycznego, a przede wszystkim do innego niż doniosły dla rozstrzygnięcia w sprawie

niniejszej , stanu prawnego. Stanu prawnego kształtowanego przez ustawę z 17 lutego 1961 r o spółdzielniach i ich związkach [DzU z 1961 Nr 12 poz. 61 ze zm]

Relevantny dla orzeczenia SN art. 145 tej ustawy rzeczywiście nie przewidywał jakiegokolwiek terminu dla zachowania uprawnień do uzyskania statusu członka Spółdzielni oraz prawa do lokalu po byłym członku. Wobec tego prawo to miało naówczas charakter bezterminowy , i takim w warunkach jego dalszego niezrealizowania , po stronie uprawnionego podmiotu , pozostawało.

Stanowisko to nie ma jednak znaczenia dla oceny roszczenia zgłoszonego w pozwie skoro według stanu prawnego ukształtowanego przez ustawę z 16 września 1982 , począwszy od 1 stycznia 1983r, roszczenie to jednoznacznie zostało określone jako istniejące tylko w ściśle określonym okresie , którego datę początkową wyznacza utrata członkostwa przez byłego członka , a końcową ostatni dzień terminu realizacji tego uprawnienia , oznaczony w statucie spółdzielni wobec której może być ono kierowane w formie roszczenia.

Jako niezasadne należy ocenić także te argumenty skarżącej , które miałyby wskazywać, iż jeszcze w 1983r wypełniła wymagania niezbędne dla zachowania obecnie dochodzonego roszczenia.

Zupełnie dowolnym bowiem jest jej twierdzenie jakoby wówczas - wobec rezygnacji z członkostwa przez A. R. (1) - wniosła wkład mieszkaniowy związany z tym lokalem. Nie sposób za potwierdzenie tego faktu uznać depozycji skarżącej , że Spółdzielnia powinna zaliczyć na jego poczet kwotę wkładu złożoną uprzednio przez kuzynkę , wymagając od powódki jedynie oświadczenia od ustępującej ze Spółdzielni , iż zarzeka się prawa do rozliczenia go w relacji ze stroną pozwaną.

Podobnie całkowicie nietrafnym jest upatrywanie realizacji stawianych zarzutów materialnych w tym , że zarząd pozwanej nie doręczył skarżącej swojej decyzji w przedmiocie jej członkostwa w (...). Powódka nie starała się nawet dowodzić , iż taka decyzja [niezalenie nawet od jej treści] , kiedykolwiek została podjęta przez organ zarządzający Spółdzielni.

Niedoniosłym jest również argument apelującej , upatrujący wady sposobu zastosowania przez Sąd i instancji prawa materialnego w tym , iż nie uwzględnił poczynionych przez nią nakładów na lokal , który zajmuje.

Fakt dokonywania nakładów związanych z bieżącymi remontami mieszkania z którego przez cały czas powódka wraz z członkami rodziny korzystała jest prawnie irrelevantny dla oceny zgłoszonego przez J. M. (1) roszczenia.

Uznając zatem , że stanowisko zawarte w uzasadnieniu apelacji nie stanowi dostatecznej podstawy dla podzielenia także zarzutu materialnego zawartego w środku odwoławczym, dodać jeszcze należy , aprobując przy tym stanowisko Sądu Okręgowego , iż :

wejście w życie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z dnia 15 grudnia 2000r [jedn. tekst DzU z 2013 poz. 1222] i zawarta tam regulacja dotycząca warunków na jakich roszczenie sformułowane przez powódkę przysługuje obecnie osobom bliskim osoby , którego członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej ustało, nie stanowi podstawy do potwierdzenia istnienia roszczenia zgłoszonego w pozwie po stronie powódki.

Przepisy art. 11 ust. 1 i 15 ust 4 ustawy, szczególnie po zmianach dokonanych nowelą z 14 czerwca 2007r [DzU z 2007 NR 125 poz. 873] , nadającej nowe brzmienie tym normom począwszy od 31 lipca 2007r , nie mogą stanowić źródła do powstania na nowo po jej stronie uprawnienia , które z przyczyn o których była mowa wyżej , wygasło w oparciu o przepisy prawa Spółdzielczego , obowiązujące począwszy od 1 stycznia 1983r.

/ por. także w tej kwestii stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w orzeczeniu z dnia 10 stycznia 2014, sygn.. I CSK 673/13 - powołanym za zbiorem Legalis/

Wobec tego nawet wcześniejsze, pochodzące z okresu sprzed opisanych zmian ustawowych, deklaracje władz strony pozwanej wobec powódki, co do warunków na jakich może ona być przyjęta do grona członków i uzyskać prawo do lokalu, które zajmuje, pozostawały bez znaczenia dla oceny roszczenia sformułowanego w pozwie.

Nie stanowiły one bowiem źródła jakiegokolwiek zobowiązania strony pozwanej wobec J. M. (1) w odniesieniu do jej statusu jako członka Spółdzielni czy jako podmiotu mającego dysponować dysponującego prawem do lokalu przy ul. (...) w K..

Z podanych wyżej przyczyn, w uznaniu apelacji za niezasadną, Sąd Apelacyjny orzekł o jej oddaleniu, na podstawie art. 385 kpc w zw z art. 221 §1 i 3 ustawy z dnia 16 września 1982 Prawo spółdzielcze [DzU Nr 30 poz. 210 ze zm].

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego była norma art. 98 §1 i 3 kpc w zw z art. 108 §1 i 391 §1 i wynikająca z niej, dla wzajemnego ich rozliczenia pomiędzy stronami, zasada odpowiedzialności za wynik sprawy.

Kwota należna (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) „w K. od przerywającej powódki, odpowiadając wynagrodzeniu zawodowego pełnomocnika będącemu radcą prawnym, została ustalona na podstawie §8 ust. 1 pkt 1 w zw z §10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 [jedn. tekst DzU z 2019 poz. 256]

SSA Grzegorz Krężolek SSA Anna Kowacz - Braun SSA Robert Jurga